LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON D.C.

I чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 112. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го ЧЕРВНЯ 1960 — 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 14, 1960 No. 112. VOL. LXVII.

АЛЯСКА ОВАЦІЙНО ВІТАЄ ПРЕЗИДЕНТА

АЙЗЕНГАВЕР В ОКРЕМОМУ ЗВЕРНЕННІ ДО НАРОДУ ВИЯВЛЯЄ ЦІЛІ СВОЄЇ ПОДОРОЖІ НА ДАЛЕКИЙ СХІД

Анкорадж, Аляска. — 12-го червня ц. р. президент Айзенгавер відлетів із летовища Мек Андріюс біля Вашингтону і за 6 годин і 24 хвилини був вже на летовищі Елмендорф біля Анкораджу на Алясці, це значить о 4:10 год. по полудні нюйоркського літнього часу, де його оваційно вітала двотисячна юрба мешканців Аляски, а по дорозі до міста вітали першого американського президента, який прибув до цього 49-го стейту ЗДА 50,000 людей із усіх 80,000 мешканців столиці Аляски. Президент дістав тюленевий мішок із ґольфовими значками, зроблених із моржових зубів. Дві маленькі ескімоські дівчинки у віці 8 і 7-ох років Гелен і Стелла Москіто передали Президентові великий букет малинових рож. Перед від'їздом із Вашингтону Президент в окремому зверненні до народу заявив, що він не відкладає сво їхвідвідин до Японії, які мають служити кращому порозумінні між народами. Президент заявив, що не послухав тих численних голосів, які намовляли його відкласти цю подорож внаслідок „немилих випадків", спричинених людьми, які є недокладно поінформовані, або і „ворожих аґентів". Президент заявив, що рішився не відкладати давніше запляннованої подорожі тому, бо хоче на власні очі побачити і пізнати проблеми і цілі американських приятелів на Далекому Сході, щоб продовжувати працю для глибшого порозуміння між народами, що, особливо в цій хвилі є обов'язком американського Президента. Ця подорож не має на цілі тільки якусь одну малу проблему; вона має перед собою велику ціль: поліпшити міжнародні взаємини. Президент згадував про окремі країни, до яких він їде, і заявляв, чому він це робить. Філіппіни — це країна, з якою ЗДА шістдесят років мають найтісніші зв'язки, і якій Америка допомогла здобути самостійність і добробут. Китайській Республіці ЗДА допомогли показати світові, що вільний нарід може зберігати свою славну культурну спадщину проти всіх ворожих зусиль, які змагають її знищити. Президент відвідає Японію, де треба відзначити, що ЗДА вже 100 років втримують найщиріші приятельські взаємини з тією державою, і що ЗДА задумують те саме робити і в найближчому столітті. Південній Кореї ЗДА допомогли збудувати твердиню демократії і волі, яка на межі вільного світу є заборолом безпеки вільного світу і рятує честь Об'єднаних Націй. Наша приязнь із тими 4-ма країнами на Далекому Сході — це ґарантія і для нашої безпеки і для волі цілого вільного світу. Президент відвідає і Окінаву, бо ЗДА мають зобов'язання супроти цього народу. Він по дорозі відвідає і два наймолодші стейти ЗДА — Аляску і Гаваї, які є важливими мостами для комунікації вільного світу з Азією. „Знаю, заявив Президент, що всі американці бажають собі, щоб я передав найщиріші привітання тим народам, які я відвідаю. І я знаю, що принесу для американців щирий привіт від тих народів, наших азійських братів". В промові в Анкораджі Президент сказав, що радісно вітає цей новий стейт ЗДА, про який він мріяв ще в своєму дитинстві, коли читав твори Джека Лондона та Роберта Сервіса. „Добре, що я тут, говорив Президент, щоб вас пізнати, і щоб довідатися, що ви плянуєте робити". Губернатор Аляски Вільям А. Еґан вітав Президента в імені населення, і пізніше в окремій конференції обговорював різні справи ним очолюваного стейту. В понеділок 13-го червня Президент відлетів до острова Вейк на Пацифіку, і найближчою країною, яку має відвідати — це Філіппіни.

Айзенгавер просить Палату не зменшувати видатків на взаємну допомогу

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер перед своїм виїздом на Далекий Схід 11-го червня ц. р. звернувся з просьбою до провідників Палати Репрезентантів, щоб при допомозі свого впливу привернули тих $800 мільйонів, які скреслила була Палатна Підкомісія Видатків в бюджеті, призначеному на взаємну допомогу. Президент жадав на допомогу закордонові суми $4,175,000,000, а підкомісія Палати, яку очолює конґресмен - демократ із Луїзіяни Отто Я. Пессман, який від довшого часу є противником допомоги закордонним державам. Повна Комісія Видатків в Палаті Репрезентантів збирається в понеділок 13-го червня на наради, і Президент просить її привернути те зменшення в бюджеті на допомогу закордонові, яке зробила підкомісія видатків. Президент написав провідникам Палати, що він буде на Далекому Сході, коли Комісія радитиме над бюджетом взаємної допомоги. „Для нашої власної безпеки і для спільної оборони вільного світу, — писав Айзенгавер, — я прошу вас якнайгарячіше співпрацювати в привернені суми, що її знижено".

Помер о. Іван Зрада

Честер, Па. — У минулу середу, дня 8-го червня ц. р. у вечірніх годинах помер тут несподівано у парафіяльній канцелярії від удару серця о. Іван Зрада, сотрудник місцевої української греко-катол. церкви. Покійний народився в селі Вербиці біля Угнова, Равського повіту, Західня Україна та брав участь у визвольній боротьбі України в рядах УГА. По війні студіював теологію та став священиком. Останньо був парохом у львівській архидієцезії. До ЗДА прибув 1950 р. та був сотрудником майже у всіх парафіях филаделфійської епархії. Покійний відзначався привітною вдачею та завжди брав чинну участь у громадському житті. Похорон відбувся у Честері, в суботу, 11-го червня ц. р. В. П. П.

В АМЕРИЦІ

● **Досі вже 10 банків** федеральної резерви зменшують дисконт від позичок банкам з 4-х відсотків до 3.5 відсотка. Це зробили банки у Филаделфії і Сан Франціско, а за ними пішли федеральні банки в Ню Йорку, Далласі, Клевленді, Річмонді, Шикаґо, Ст. Луїсі, Мінеаполісі і Кензас Ситі. Два дальші банки в Бостоні і Атланті зроблять це саме в найближчому часі.

● **Комісія збройних сил** в Палаті Репрезентантів прийняла законопроєкт про збільшення видатків нас Летунську академію в Колорадо на стільки, щоб число кадетів збільшити на 50 річно. Подібно збільшено і видатки на Військову академію у Вест Пойнті.

● **Колишній кандидат на президента** і колишній дорадник Айзенгавера в справах роззброєння Гарольд Е. Стассен заявив, що виступ Рокефеллера проти віце-президента Ричарда М. Ніксона є „важливою подією". Стассен в 1956 році старався не допустити Ніксона до віце - президентури, але це йому не вдалося. Сам Стассен займе становище в цій справі в найближчому часі.

Ніксон закликає партію до об'єднання після переведеної дискусії

Губернатор нюйоркського стейту Нелсон А. Рокефеллер в дружній розмові з віце-президентом Ричардом М. Ніксоном під час відкриття Британської виставки в Ню Йорку.

Вашинґтон. — Віце-президент Ричард М. Ніксон промовляв на зборах Крайового Республіканського Комітету і закликав партійних провідників дебатувати над партійними розходженями, але після номінаційної конвенції об'єднатися коло найменованого кандидата, бо інакше республіканці програють вибори. „Ми знаємо, що можемо дебатувати над різними проблемами, але ми виграємо, коли будемо об'єднані, і програємо, коли поділимося". Ніксон обговорював свою виборчу платформу і свої пляни виборчої кампанії, але як члени комітету пізніше заявили, там не згадувано виступу Нелсона А. Рокефеллера проти республіканського уряду і віце - президента. Ніксон підготовляється так вести виборчу кампанію, немов би на демократичного кандидата на президента вже був найменований сенатор Джан Ф. Кеннеді. Голова Демократичного Крайового Комітету Пол М. Ботлер заявив, що республіканці не звертають уваги на атаку Рокефеллера на Ніксона і вирішили цю справу так, гей би вона зовсім не існувала.

Князь Філіп відкрив англійську виставку в Ню Йорку

Ню Йорк. — Чоловік англійської королеви Єлисавети II князь Філіп відкрив 10-го червня ц. р. англійську виставку в приміщеннях Колізею, на якій були присутні віце - президент Ричард Ніксон та нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер. У веселий настрій виставки сумну нотку внесла коротка промова Ніксона, який сказав, що теперішня „холодна війна" може тривати і 50 років. Він сказав, що не тратить надії в те, що цей конфлікт між Сходом і Заходом можна буде розв'язати мирним способом, але одночасно він остеріг, що цього напруження не можна буде зліквідувати в двох чи п'ятьох роках, можливо, що за цілу ґенерацію або навіть аж за 50 років. Князь Філіп відзначив в тому ж дні свої 39-народини в готелі Ред Лайон, де М. Ніксон і Рокефеллер співали разом уродинову пісню для князя Філіпа.

Відкрито пам'ятник на могилі проф. М. О. Ветухова

Бавнд Брук. — В неділю 12 червня ц. р. на центральному українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж., відбулось посвячення пам'ятника на могилі проф. Михайла Олексійовича Ветухова, президента Української Вільної Академії Наук у ЗДА. Посвячення пам'ятника перевів і Панахиду відправив о. Богдан Желехівський з о. протоєреєм Миколою Рибачуком; співав хор української православної церкви св. Андрея під дириґентурою о ігумена Святослава Магаля. На посвяченні були приявні президент УНР в екзилі д-р Ст. Витвицький, голова Виконного Органу УНРади Микола А. Лівицький та численні представники українського громадянства, що прибули з Ню Йорку, Филаделфії, Трентону й інших міст. Слово про Покійного сказали обидва панотці, Микола А. Лівицький і дир. Володимир Дорошенко. Пам'ятник на могилі покійного українського видатного ученого й громадянина поставлено коштами українського громадянства.

Журнал „Стемпс" про поштову марку на пошану Т. Шевченка

Ню Йорк. — Як подає інформативний листок Союзу Українських Філателістів „З життя СУФ", перша згадка про акцію УККА в справі поштової марки Чемпіона Волі Тараса Шевченка появилася в широко відомому американському філателістичному журналі „Стемпс" в числі за 4 червня ц. р. Видавцем журналу „Стемпс" є голова Громадського дорадчого комітету при департаменті пошти ЗДА Г. Л. Ліндґвіст. Повідомив редакцію журналу „Стемпс" про пляновану поштову марку на пошану Шевченка відомий український філателіст Степан Ґела з Торонта, який надіслав цій редакції вирізку з видаваного при „Свободі" часопису „Юкрейніян Вікли" („Український Тижнивик") з дня 16 квітня ц. р.

Осип Коропей — найвидатніший кадет в Бордентавському Військовому Інституті

Потакен, Р. Ай. — Місцевий часопис „Потакет Таймс" надрукував у числі за 6 червня ц. р. повідомлення про незвичайні успіхи молодого українського кадета Олега Б. Коропея, сина лікаря д-ра Осипа Коропея в Потакет. Шістнадцятилітній Олег Б. Коропей вчиться у відомому Бордентавському Військовому Інституті в Бордентавні, Н. Дж., і за свої успіхи як найкращий учень школи одержав стипендійну нагороду ім. Баклі. У військовому вишколі кадет Олег Б. Коропей за ранґою другий лейтенант належить до чвірки найвидатніших кадетів згаданого військового інституту. Крім науки Коропей присвячує багато уваги спортові і займає становище президента кляси юньйорів. В останньому році працював він ще як репортер шкільного часопису і тепер найменовано його редактором цього часопису на шкільний рік 1960-1961.

20,000 ПОЛІЦІЇ БУДЕ ЗМОБІЛІЗОВАНИХ ДЛЯ БЕЗПЕКИ ПРЕЗИДЕНТА В ЯПОНІЇ

Пресовий секретар Білого Дому Джеймс Гаґерті (праворуч) із американським амбасадором до Японії Даґлесом МекАртуром II під час пресової конференції в Токіо.

Токіо. — 20.000 членів японської поліції буде змобілізованих для забезпечення президента Айзенгавера проти всяких несподіванок збоку комуністів в Японії — заявив директор поліції в Токіо Хіро Наґахіма. Він висловив переконання, що японські комуністи, хоч і не шанують особи японського цісаря, проте таки не зважаться заатакувати авто, в якому їхатиме американський президент з японським імператором з уваги на публічну опінію, на якій дуже залежить комуністам. Директор поліції виправдував погану пригоду, яка стрінула американського амбасадора і пресового секретаря през. Айзенгавера Джіма Гаґерті в минулу п'ятницю тою обставиною, що вони ніби від'їхали з летовища до міста зашвидко, поки ще на летовище прибули визначені туди сильні відділи поліції.

В суботу 11 червня відбулась знову масова демонстрація японських комуністів, соціялістів та всяких поплентацьких груп, ворожих до Америки та демонструючих проти відвідин през. Айзенгавера в Токіо. Офіційно окреслено число учасників кемонстрації на кругло 100.000. Вони несли багато транспарентів з англійськими написами „Не любимо Айка", „Єнкі до дому", „Не хочемо Айка", „Пам'ятай Гірошіму і т.п. Частина демонстрантів напала на автобус, яким вертались з парляменту деякі члени проурядової партії. Демонстранти витягли їх з автобусу і побили. Поліція не була всилі перешкодити тій демонстрації, так само, як завела попереднього дня, коли-то кількатисячна юрба японських комуністів і їх поплентачів впродовж години і 20-х хвилин облягала авто, в якому сиділи американський амбасадор Даґлас Мек Артур мол., пресовий секретар Айзенгавера Джеймс Гаґерті і доданий йому до помочі службовик із Білого Дому Томас Стівенс. Члени американської служби безпеки передерлись через демонстрантів і обступили авто, в якому проте демонстранти вибили камінням вікна. Спроба перевернути авто демонстрантам не вдалася, а за годину наспіло 5.000 поліціянтів, які розпорошували демонстрантів. Американський гелікоптер приземлився зараз біля авта і названі три американські високі урядовці пересілись до гелікоптера, який миттю знявся вгору. Віцеміністер закордонних справ Японії негайно прибув до американської амбасади перепросити амбасадора за той інцидент. Опісля Джім Гаґерті довго конферував з міністром закордонних справ Аіхіро Фуджіяма над засобами безпеки для през. Айзенгавера і для уточнення поділу годин візити Президента в Токіо. Ніяких ближчих подробиць тієї візити не проголошено. Гаґерті відбув пресову конференцію, на якій заявив, що демонстрація проти нього не вплинула на зміну пляну подорожі през. Айзенгавера і що він, Гаґерті, переконаний, що величезна більшість японського народу не солідаризується з демонстрантами, які своїм співом Інтернаціоналу доказують найкраще, що вони є керовані з-закордону. Гаґерті висловив переконання, що японський уряд зможе забезпечити американському президентові персональну безпеку. В минулу суботу вечером Гаґерті відлетів із Токіо, щоб зустрітись з през. Айзенгавером на Алясці і відтіль товаришити Президентові в його подорожі.

Британський Менчестер Юнайтед переміг український Тризуб у відношенні 10:1

Филаделфія. — В міжнародних змаганнях, що відбулися в неділю дня 12 червня ц.р. між футбольною командою „Менчестер Юнайтед" і филаделфійським „Тризубом", змагуни з української команди зазнали дошкульної поразки, програючи проти британців у відношенні 10 до 1. Перша половина гри, не зважаючи на активність тризубівців і їх натиск на Менчестер, закінчилася нічисю — 1:1. Але в другій половині гри британці своєю тактикою коротких стрілів добилися аж 9 воріт. Команда „Тризуба" грала цього разу без своїх найкращих змагунів М. Ноги та М. Кампо. Одинокі ворота для „Тризуба" здобув „винайманий" від спортового Клюбу „Кольомбо" змагун Маріо Зелясчі. Змагання відбулися при участі 5.000 глядачів.

На „Союзівці" відбулось вінчання інж. Ігора Ґеруса і Неонілі Левицької

Союзівка, Керґонксон. — В суботу 11 червня відбулося на „Союзівці" вінчання п. Ігоря Ґеруса, недавнього абсольвента Нюаркського колеґджу інженерів, сина письменника Ярослава Ґеруса і пані Марії Ґерус з Мепллвуду, Н. Дж., з Неонілею Левицькою, донькою відомого дириґента й бандуриста проф. Романа Левицького з Єлисавету, Н. Дж. Тому, що обоє молоді — пластуни, а їхні батьки активні громадяни, зокрема мати молодої пані Ірина Левицька організаторка й виховниця згуртованої в Пласті молоді, — це вінчання зібрало поважний гурт старших громадян і молоді та перетворилося у велику родинно-товариську імпрезу, до успіху якої причинилася прегарна погода і чудовий краєвид. Вінчання відбулося на лісовій поляні, під голим небом, в каплиці „Союзівки", а акт вінчання перевів о. Мирослав Мицишин з Еймайра Гайтс, Н.Й. Старостою був д-р Володимир Савчак, дружбами Зоріян Левицький, Орест Цяпка і Євген Колянківський, а дружками Уляна Цяпка, Дарка Пелех і Марта Савчак. Велике число весільних гостей ще збільшилося гуртом поважних громадян, приятелів і знайомих, що прибули в той час на „Союзівку" у зв'язку з секретарсько-організаційним курсом УНСоюзу, що саме відбувається там цього тижня.

ХРУЩОВ ПРИЗНАЄ ІСНУВАННЯ ЛІВОЇ ОПОЗИЦІЇ ПРОТИ НЬОГО

Москва. — В минулу неділю 12 червня ц.р. центральний орган компартії СССР московська „Правда" принесла велику статтю з гострою атакою проти „лівих", які оспорюють політику „співіснування", ніби далі пропаґовану Хрущовим. Стаття надрукована ніби-то з нагоди 40-річчя появи книжки Леніна „Ліве крило комунізму: дитяча хвороба лівизни". Але сама та стаття на вступі згадує, що та книжка появилась була щойно в липні 1920 року, отож проголошення тепер тієї декляративної статті було напевне спричинене поважними подіями на комуністичній верхівці. Та стаття згадує і таврує також „правих ревізіоністів", які проголошують засаду „окремих шляхів" до соціялізму, але головно займається „лівими сектантами" і „лівими доктринерами". У статті не називається за іменем, кого саме стаття має на увазі, але з неї недвозначно виходить, що мова тут однаково про ліву опозицію внутр Комуністичної партії СССР, як теж в інших комуністичних партіях у світі, та передусім про радикальну опозицію збоку комуністичного Китаю „Правда" стверджує буквально, що „ліво-сектантські сантименти і тенденції, проти яких звернена була книжка Леніна, знаходять собі вислів в деяких місцях також навіть в нашому часі. Деякі особи помилково вважають, що курс осягнення мирної коекзистенції з країнами різних політичних систем, боротьба за припинення перегонів у зброєнні і за скріплення миру та приязни між народами, як теж розмови між лідерами соціялістичних і капіталістичних країн, — що такі діла є ухилом від позицій марксизму-ленінізму". „Правда" рішуче опрокидує таке становище „лівих сектантів" та доказує, що „не можна поминути деякі історичні ступні розвитку". „Правда" стверджує, що від часу, коли Ленін писав свою книжку, відносини змінилися постільки, що комунізм зробив у світі великий поступ. За Леніна у 1920 році було у світі 40 комуністичних партій, а тепер є їх 86, з загальним членством 36,000.-000 осіб. „Правда" підкреслює потребу збереження і тепер, при такому великому числі комуністичних партій і їх членів, залізної членської дисципліни, якої домагався в своїй книжці Ленін. „Всі основні ствердження з книжки Леніна є все ще й на нинішній день життьові. Вони звернені проти правих опортуністів, проти ревізіоністів нинішнього дня і проти лівих доктринерів. Комуністичні партії, що уважають ревізіонізм за найбільшу небезпеку, все-ж у тому самому часі звернули увагу на сектанство і догматизм, які також являють собою велику небезпеку для розвитку в деяких стадіях даних партій".

Появу цієї статті в „Правді" — за ствердженням перших західніх коментаторів — треба вважати за відкрите признання Нікітою Хрущовим існування проти нього лівої опозиції, невдоволеної його теоретичним проповідуванням „мирного співіснування" в міжнародних відносинах. „Правда" двічі цитує Хрущова, як авторитетного інтерпретатора творів Леніна і таким чином підкреслює нинішнє лідерство Хрущова. Очевидно, що цей виступ „Правді" був продиктований самим Хрущовим і є одним із засобів його боротьби проти лівої опозиції, з якою він має діло.

Бен Ґуріон перепрошує Арґентину, але відмовляється видати Айхмана

Єрусалим. — Ізраїльський прем'єр Давід Бен Ґуріон у надзвичайно вічливому й примирливому листі до президента Арґентини Фрондізі ще раз перепрошував його за формальне порушення суверенних прав Арґентини жидівськими аґентами, що схопили були і вивезли з території Арґентини Адольфа Айхмана, але водночас виправдував факт того схоплення вищими моральними арґументами, що ними керувались жиди. Бен Ґуріон змалював у своєму листі до арґентинського президента з 10 ц. м. Айхмана, як того злочинця, який був головним плянувальником і виконавцем приказу Гітлера щодо „остаточної розв'язки жидівської проблеми". Цю „остаточну розв'язку жидівської проблеми" Айхман сформулював у диявольській системі плянового, зорганізованого і масового винищення 6.000.000 жидів, чоловіків жінок і дітей, в найжорстокіший спосіб. Тому треба розуміти — пише Бен Ґуріон — глибокі сліди на жидівській психіці і ті моральні побуди, що спонукали шукати за Айхманом та його схопили. Прем'єр Ізраїлю просить президента Арґентини, щоб з приводу справи Айхмана не погіршились арґентинсько-ізраїльські приязні взаємини.

У СВІТІ

● **У Москві** ведеться в цьому тижні конференція з усіх складових країн СССР в справі будівництва мешкальних домів. Мешканева криза в Совєтах все ще, після 40 років панування большевиків, страхітлива та найбільш характеристична для большевицьких відносин. Подружа пара мріє, щоб дістати 1 кімнату, в одному помешканні в Москві, Києві чи Одесі все ще живе по кілька родин з одною кухнею і ванною. Голова державної Комісії для будови Володимир Кучеренко заповів, що до 1965 р. має бути збудованих 15,-000.000 нових помешкань. В минулому році збудовано ніби 2,680,000 помешкань.

● **У Варшаві** засудили на півтори року в'язниці пароха з підваршавського села Кудрвaново Максиміліяна Васькевича за „злочин", що він старався притягнути дітей до церкви, які туди не ходили, і „робив на них моральний натиск". Підсудний — казав акт оскарження — порушив „конституційне право громадян свободи віровизнання".

● **Комуно - польський міністер закордонних справ** Адам Рапацький заявив під час своїх відвідин у Данії, що його плян так званої безатомової зони в середній Европі надалі актуальний. Англійські та взагалі західні політичні кола, переконані що той плян ніколи не був дуже актуальний та цілком перестав ним бути, коли виявилося, що хоч би й створено таку безатомову й контрольовану зону від Балтику по Адрійське море, Совєти всеодно не погодились би на з'єдинення Німеччини на базі вільних виборів.

● **Всі англійські часописи** принесли як найбільшу сензацію пожежу на летунській базі в Ню Джерзі, яка охопила й одну ракету Бомарка. Деякі англійські ґазти писали про „паніку в Ню Йорку", про „панічну втечу матерей з дітьми на просторі 200 квадратних миль" і про ті страхіття, які були доказом фантазії англійських кореспондентів. Проте всі вони признавали, що ніхто від тієї пожежі не потерпів на здоров'і.

● **Ізраїльський амбасадор** у Лондоні Артур Люрі заявив, що між Ізраїлем і арабськими країнами нема тепер більше шансів до замирення, як вони були тому 10 років. Він вважає були тому 10 р. Він вважає за одну з головних причин цього стану, відсутність конструктивної і рішучої політики захід. держав в справах Середнього Сходу.

● **У Південній Кореї** стануть перед судом 9 колишніх міністрів, 13 видатних членів Ліберальної партії і директор поліції в Сеулі, під закидом плянового пофальшування президентських виборів в минулому березні ц. р.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіти і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

[illegible] підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Вдячність Хрущову

Міжнародна преса не перестає цікавитися загадкою паризького і пізніших виступів Хрущова, їх глибшими політичними причинами та їх можливими наслідками на відносини всередині СССР і в широкому світі. Совєтська імперія зосередила надто велику збройну силу, щоб можна було легковажно ставитися до всього того, що говорять і діють її сатрапи. Від внутрішньої боротьби між тими сатрапами за владу та від перемоги тієї чи другої течії у кремлівській верхівці залежить також доля мільйонів уярмлених підсовєтських громадян, тому не можна не прислухатись з найбільшою увагою до всіх тих відгуків, що виразно вказують на чергову гризню в Кремлі.

Отож найкращі знавці совєтських відносин одноголосно погоджуються, що зірванням Паризької конференції і зворотом від прославлювання Айзенгавера, як миролюбного лідера Америки, до лаяння його, як нездарного репрезентанта „американського імперіялізму", Хрущов іде назустріч сталіністам, які завжди були проти співіснувальної тактики і використали інцидент з літаком У-2 проти Хрущова. Невідлучну приявність маршала Маліновського біля Хрущова в Парижі і його погрозливу заяву про збомбардування кожного летовища, з якого відлетів би літак на територію СССР, пояснюється переляком, який охолив совєтські вищі кові кола, коли вони раптом дізналися, що протягом чотирьох років американські літаки, неспостережно кружляючи над цією велетенською територією СССР, встигли сфотографувати її з точністю до 10 квадратових цалів. Лайки Хрущова проти Америки, Айзенгавера, Ніксона, Гертера і Діллона, це не був спонтанний вибух гніву, але була це холодно і обдумано запланована тактика — задля врятування своєї позиції, загроженої кремлівськими суперниками.

Серед безлічі міркувань на цю тему цікавим підходом вирізняється великий редакційний коментар у світового засягу тижневику „Тайм" з 13-го червня ц. р. В тому коментарі читаємо, що світ повинен бути вдячний Хрущову за те, що йому вдалося всім малодушним, наївним і короткозорим відкрити очі на те — хто такий справжній Хрущов і що таке в дійсності панівна большевицька кліка. „Тайм" цитує слова самого Айзенгавера, який після від'їзду Хрущова з Америки 28-го вересня мин. року схарактеризував був його, як „динамічну й полонюючу особистість", яка „здібна до крутих переходів, від негативного і прикрого тону аж до найлегшого, милого і блискучого характеру розмови". На заході, читаємо, — Хрущова вважали спершу за балакучого пияка, потім за людину, обдаровану здоровим розумом. Нарешті закріпилась на Заході думка про Хрущова, як про грубуватого типа з різними особистими хибами, з поганими манерами і вибуховим темпераментом, але в душі добрягу, який дійсно хоче міжнародного відпруження. Отож і пішов Захід по лінії співпраці з Хрущовим, як ніби з кращим за інших кремлівських верховодів, з яким можна осягнути міжнародне відпруження, якщо неможливо зажити у світі свободи, справедливости і правопорядку. І ніхто не міг захитати такого фальшивого уявлення про Хрущова, як воно закріпилося в західніх керівних колах. Аж щойно сам Хрущов виконав це похвальне діло.

„Це насправді щаслива іронія, — читаємо у висновку статті „Тайму", — що Хрущов, пробуючи знівечити панівний у світі образ Двайта Айзенгавера, замість того знищив західній образ Хрущова, як погано вихованого, але по суті доброго дядька". І за таке освідомлення світу — хто такий дійсний Хрущов — належить Хрущову вдячність.

Боротьба проти диктатур

Опубліковане недавно звідомлення Міжамериканського комітету для справ миру про внутрішню ситуацію в Домініканській Республіці із засудженням панівного там диктаторського режиму генералісимуса Трухільльо є першим такого роду, важливим і далекосяжним актом в історії міжамериканських взаємин, тим більше, що цей комітет є офіційною допоміжною агенцією Організації Американських Держав.

Досі у відносинах між американськими, особливо південно - американськими країнами зобов'язувала суворо дотримувана засада взаємного невтручання у внутрішні справи країн. Ця дуже демократична й справедлива по суті засада облегшувала в багатьох випадках встановлювання диктаторських режимів у тій чи іншій країні і, з другого боку, давала їм можливість стосувати різного роду переслідування й акти терору супроти громадян даної країни, цілком суперечні із ґарантованими міжнародними правами про людську свободу. Це з черги приводило до збільшування напруги всередині окремих країн й у взаєминах між ними.

Останніми роками позначився деякий відворот від засади невтручання, і це знайшло тепер свій вияв в опублікованій Міжамериканським комітетом для справ миру звідомленні, в якому висловлено гострі обвинувачення домініканському режимові у скандальних і широко стосованих порушеннях людських прав, зокрема в заперечуванні громадянам Домініканської Республіки свободи слова і зборів, в безпідставних ув'язненнях, в жорстокому і нелюдському трактуванні політичних в'язнів і в стосуванні застрашування і терору, як політичної зброї в боротьбі з внутрішньою опозицією.

Жорстоке порушування основних людських прав і безупинне здушування громадянських свобід в Домініканській республіці не тільки збільшувало напруження всередині цієї республіки, але й давало привід комуністам, як також і диктаторському режимові сусідньої Куби, очолюваному Фіделем Кастром, використовувати ситуацію в Домініканській Республіці для ворожої пропаганди проти інших членів Організації Американських Держав. Це в свою чергу причинювалося до щораз більшого напруження в різних південно - американських країнах, особливо в області Караїбського моря.

В історії деяких країн Південної Америки встановився вже від довшого часу такий „порядок", що незадоволені в країні елементи ведуть боротьбу проти існуючої диктатури дуже рішуче і безоглядно, але як тільки вони самі прийдуть до влади, то неминуче переходять і вони на диктаторські методи, пригнічуючи громадян не гірше від своїх попередників. Відкрите і виразне засудження такої процедури допоможе у великій мірі встановленню справжньої демократичної влади в невироблених політично країнах.

Засаду невстрявання у внутрішні справи почав останнім часом використовувати у великій мірі кубинський диктатор Фідель Кастро, започатковуючи на Кубі режим терору і переслідувань, що в деяких випадках своєю безоглядністю і жорстокістю перевищив терористичну політику попереднього диктаторського режиму Батісти, і дозволяючи на широку інфільтрацію комуністичних елементів до кубинського державного апарату. З цього погляду засудження Міжамериканським комітетом для справ миру диктаторського режиму генералісимуса Трухільо матиме своє значення і для унапрямлення майбутньої політики Організації Американських Держав у відношенні до теперішнього диктаторського режиму на Кубі і для боротьби проти евентуальних диктатур в інших країнах.

І. Світ

ЗЕМЛЕТРУСИ І ВУЛЬКАНИ

22-23-го травня ц. р. у гірській частині Чіле, в Південній Америці сталися великі землетруси і вибухи вульканів. Згідно з записами сейсмографів, цей перший і другий удари підземних сил були такої великої сили, якої досі не ресстровано.

На протязі 600 миль узбережжя Чіле зазнало страшного потрясення, а удари продовжуються, хоч і з меншою силою. П'ять вульканів викидають тисячі й тисячі тонн лави, яка потоками спливає в долини. Народились два нові вулькани, один з них викидає маси диму й газів. До двох мільйонів людей опинилися без даху над головою. Згинули тисячі людей, а матеріяльну шкоду навіть приблизно тяжко врахувати. Те, що ще вдержалося після перших ударів, розвалюється вже після нових слабших поштовхів.

Величезні маси каміння сповзають з гір, загачуючи ріки й озера, спричиняючи повені. Землетруси порушили прибережне дно океану і могутні т. з. приплівні хвилі з колосальною швидкістю прокотились просторами Тихого океану аж до Гаваїв, Японії, Філиппин, Формози, Австралії і навіть Аляски.

Ці приплівні хвилі, зокрема, перша і друга, нищили все, що зустрічали на своїм шляху. Спричинені землетрусами бурі додали їм сили, і вони з страшенною силою кинулися на береги, розвалюючи будівлі і викидаючи на сушу малі й великі кораблі. Зокрема в Японії в порту Шіогава десятки рибальських човнів опинилися на вулицях міста.

Кожний день приносить нові й нові вістки про шкоди, викликані цим стихійним нещастям, якому ніхто й ніщо не всилі запобігти. Чому ж вони трапляються, в чому їх причина? На ці запити спробуємо дати відповідь.

Земна кора має завглибшки 15 до 70 кілометрів і лежить на розтопленій, багатій газами масі, т. зв. магмі, що складається, як припускають учені, з тяжких металів. Земна кора неоднакова на всьому просторі: під океанами вона є тонша, а під континентами грубша, і тому її рівновага у деяких місцях інколи порушується. Цей процес зрівноваження земної кори триватиме, очевидно, доти, поки існуватиме Земля. Гори, які постали в давноминулих часах, і ті, процес формування яких ще не скінчився, пригадують нам про ті геологічні процеси, які відбувались і відбуваються в надрах землі.

Погляньмо на мапу Тихого океану. В далекім кінці Південної Америки, біля Рога Горн починається великий лук, який проходить уздовж берега цього континенту, попри гори Кордильєри, в яких лежить цілий ряд так званих зривів, тобто місць, де земна кора розірвалася, при чому одна частина її пішла вгору, а друга вниз. Більшість вульканів (а всіх їх на поверхні землі нараховано понад 500) знаходяться якраз в районі таких розривів. Землетруси в Чіле і вибухи вульканів сталися саме у цій зоні.

Лінія згаданого вище лука біжить далі на північ вздовж узбережжя Центральної Америки, позначена рядом вульканів. У Сальвадорі та Нікарагуї; ще далі в Мехіко і Каліфорнії, де вздовж гір Сієрра Невада лежить розрив, що тягнеться кількасот миль.

Через Брит. Колюмбію лінія лука досягає Аляски й тягнеться на захід вздовж її узбережжя. Там, в Джуно, нам довелося пережити два землетруси, один з них досить великий. Рік тому в Глетчер Бей стався страшенний землетрус, внаслідок якого зник один півострів...

Через Алеутські острови, де є кілька діючих вульканів, лінія розривів сягає Камчатки з її майже тридцятьма вульканами і через Курільські острови, що також мають кілька вульканів, входить до Японії, де вульканів є кілька десятків діючих і погаслих. Ситуація на японських островах, що лежать при краю азійського континенту, погіршується ще тим, що біля них у морі знаходяться так звані Японська та Курільська траншеї — вузькі й глибокі (до 34,000 стіп) западини.

Лінія розривів тягнеться далі на південь і біля Маріянських островів має ряд найбільших глибин, одну з яких обчислюють на 36,000 стіп.

Біля південного кінця цієї лінії між островами Суматрою та Явою, знаходиться вулькан Кракатау, який в серпні 1883 р. прокинувся до життя, при чому половина гори відвалилася і в ту порожнину ринула морська вода, спричинивши страшенний вибух. Вульканічний попіл, викинутий силою того вибуху на величезну висоту, протягом кількох років занечищував атмосферу. Тоді згинуло 36,000 людей.

Ось вздовж цього лука, що неначе оточує Тихий океан, відбуваються переміщення земної кори, внаслідок яких виникають землетруси, приплівні хвилі та вульканічні вибухи. Люди, які живуть в тих краях, звикають до постійної небезпеки і на родючих схилах, здавалося б, погаслих вульканів розводять чудові городи та виноградники.

Люди духово неприготовані на те, щоб пережити атомову війну

Атлантик Сіті, Н. Дж. — Колишній головний директор Світової Організації Здоров'я д-р Брок Чісголм з Вікторії в Британській Колумбії в Канаді, промовляючи на зборах Крайової Конференції в справах громадянської праці, заявив, що важко було б теперішньому людству пережити атомову війну тому, що воно не є до неї духово підготоване і не має в цій ділянці жадної „традиції". Досі ніхто не мусів турбуватися тим, чи все людство зможе пережити війну. Кожна група людей думає про те, щоб їй можна було пережити війну, але нова нуклеарна війна творить загрозу для людського існування в цілому нашому світі. Дотеперішні катастрофи, такі як голод, недуги і війна, загрожували родинам, групам, племенам, містам і країнам. Відповідальні за долю світу державні мужі повинні мати це на увазі, та діяти так, щоб можна було врятувати людство від самознищення.

Микола Лебедь

ДО ЗВ'ЯЗКІВ ОУН-БАНДЕРИ З НІМЕЦЬКИМ ВІЙСЬКОМ

(З доповіді п. н. „З діяльности референтури зовнішніх зв'язків ОУН і Генерального Секретаріяту Закордонних Справ УГВР)

(3)

Поза двома куренями, ОУН вислала в німецьку армію кількадесят своїх членів, головно студентів та перекладачів. В основі цієї співпраці йшло про те, щоб перекинути вже в перших днях війни членів з еміґрації в Україну, числячись з тим, що німецькі чинники не дадуть на те дозволу, і що треба буде політичні цілі ОУН здійснювати власними силами. З ними переведено відправи, на яких подано кожному вказівки і інструкції, тотожні в основному з інструкціями для членів куренів. Додатково члени, що йшли на перекладачів, мали завдання допомагати членам ОУН в похідних групах документами, інформаціями, зв'язками тощо. Також вони були зобов'язані взяти з собою організаційну літературу для поширення між народом. Частина перекладачів була виарештувана восени 1941 року в зв'язку з масовими арештами членів ОУН, переведеними 15-го вересня. Кількох Гестапо розстріляло за зв'язки з підпіллям чи ОУН.

Тому, що цього року Москва повела широку клеветницьку кампанію довкруги куреня, я хочу ствердити наступне: курінь не мав жадного відношення до будь-яких терористичних актів у Львові, як і в інших місцях його постою. У зв'язку з проголошенням 30-го червня 1941 року Тимчасового Правління у Львові, вже наступного дня приїхало з Кракова до Львова т. зв. Зондеркомандо СД, з метою анулювати акт проголошення і перевести арешти. Воно, поза індивідуальними актами терору, зліквідувало 36 польських професорів і науковців подібно, як це робило Гестапо попередньо по всіх більших містах Польщі.

Уряди в Бонні і в Москві повинні докладно знати повний склад того „Зондеркомандо СД", його злочини, як і те, що це воно зліквідувало польських професорів. „Зондеркомандо СД" існувало принайменше до жовтня - листопада 1941 року, про що свідчить гончий лист за мною, датований: жовтень 1941 р. Воно перевело, між іншим, арешт Ярослава Стецька і Романа Ільницького у Львові, як і масові арешти 15-го вересня 1941 року.

В основному курінь був призначений ОУН на те, щоб частина його членів мала змогу дістатися цим шляхом в Україну, взяти участь у війні і заманіфестувати українські цілі, а при тому посередньо вияснити фактичне становище гітлерівської Німеччини до визвольної боротьби українського народу. Члени куреня мали виразні вказівки, що їх участь в боротьбі в німецькій армії можлива виключно на теренах України і за відновлення української незалежности чи, як тоді означувалося, за Українську Самостійну Соборну Державу. Сьогодні можна тільки ствердити, що всі члени куреня з честю виконали ці завдання і велика більшість їх упали в боротьбі, як члени та командири УПА. Не відходячи від теми, хочу підкреслити, що українські націоналісти, зорганізовані в ОУН, єдині з усіх націоналістичних рухів у тодішній Европі, яких піддержувала Німеччина чи нацистівська партія, стали на пряму боротьбу з гітлерівською Німеччиною та її системою, як тільки виявилося наявно її становище.

Безпосередньо перед вибухом війни, у червні 1941 р. до штабу пплк. Айкена прибув проф. Ганс Кох в характері політичного дорадника. Він, між іншим, мав не допустити нікого з провідних членів Організації на рідні землі, і таку заборону дістав я від нього усно. Коли ж третього дня по здобутті Львова ми зустрілися принагідно під ратушем, він запитав мене, що я тут роблю і чи свідомий я, що можу бути арештований. Я відповів, що, як українець, стою на українській землі. Проф. Кох заявив, що він мене не бачив, і на цьому наша розмова урвалася.

Остання моя зустріч з німецькими предствниками відбулась десь у половині липня (?) в палаті митрополита Шептицького, вже по арешті Я. Стецька. Розмову цю зорганізував полк. Ярий, що в той час прибув до Львова. Приявними були з української сторони: Ярий, Р. Шухевич, Іван Климів - Легенда (як провідник ОУН на українських землях) і я, а з німецької — пплк. Айкен, професор Кох, проф. Маркет з Берліну і ще один майор, прізвища якого не пам'ятаю. Головною і єдиною ціллю розмови, про зміст якої попередив мене Ярий, було, щоб я від імені ОУН відкликав проголошений акт державности; якщо так, то військові кола будуть намагатися налагодити дальшу співпрацю та передачу нам, тобто ОУН, адміністрації західніх земель. Моя відповідь була: не проголошував я акту державности і не буду його відкликувати. Хай звернуться в тій справі до Ст. Бандери і Я. Стецька. В дальшій, зрештою короткій, розмові була ще висунена пропозиція, щоб я поїхав до Варшави (чи під Варшаву) на розмову в Головній Кватирі Армії з ген. Кайтлем. Від тієї зустрічі я відмовився, а до Варшави поїхав разом з Ярим, сот. Гасин та Іван Равлик (заступник шефа безпеки ОУН).

На прощання проф. Маркет заявив, що досі ми були приятелями, а з цією хвилиною стаємо ворогами. Чи зустрінемося ще як приятелі — покаже майбутнє. Айкен на прощання додав, що я маю 8 годин вільного часу, і що по 8 годинах вони більше не відповідають за моє арештування. Більше я з ним не зустрічався.

Якщо йде про дальшу долю куреня, то він по переформуванні, з частиною стрільців і старшин куреня „Роланд", був включений як батальйон до німецької жандармерії і в 1942 році перекинений на Білорусь для поборювання червоної партизанки. Командантом батальйону став майор Побігущий. Немає сумнівів, що в інтересах Проводу ОУН, як і ширше — української визвольної боротьби — це призначення куреня не

(Закінчення на стор. 3-ій)

НА ТЕМИ ДНЯ

СМЕРТНА КАРА — ЗА І ПРОТИ

Протягом останнього часу раз-у-раз здіймається хвиля світової опінії проти смертної кари. Понад 50 країн і дев'ять американських стейтів скасували зовсім смертну кару.

Страчення Чесмана в Каліфорнії 2-го травня ц. р. обіцяє бути поворотним пунктом у цій еволюції. Ніколи ще не-політичний присуд смерти не збуджував такого великого зацікавлення в Америці і закордоном.

Чесман стояв перед лицем смерти і боровся за своє життя. Він жив від одної призначеної дати екзекуції до другої, від одного перегляду його справи до другого. Багато людей вважають, що вже самі ці страшні роки напруженого чекання були достатньою карою за його злочин.

Але які б суперечки не викликала справа Чесмана, всі вони не скінчились з його смертю. Якщо після цього смертну кару скасують в якійнебудь країні або стейті, без сумніву, його життя, його смерть і його так довго відкладувана екзекуція зроблять свій внесок до цієї справи.

Як стоїть справа з карою смерти в З'єдинених Державах? Які є аргументи за й проти неї?

У З'єдинених Державах існує рух за скасування смертної кари. З 50 стейтів шість покінчили з нею остаточно, а три — залишаючи її для дуже рідких випадків — ніколи її не застосовують. В решті стейтів смертний вирок виноситься дуже рідко за злочини інші, ніж убивства і за згвалтування на Півдні. Цю тенденцію дуже добре ілюструє така статистика:

У 1930-их роках цивільні вироки смерти становили пересічно 167 на рік. Протягом 1950-их років їх було пересічно 72 на рік. Наприклад, у 1947 році страчено 152 особи, а в 1959 році — 49.

Які ж аргументи подають ті, які вважають, що смертна кара мусить залишатися в силі? Коротко, вони вважають, що страх перед смертним вироком стримує вбивцю, що закон про смертну кару — свідчить, що ми не будемо толерувати брутальних злочинів, що деякі стейти, які скасували кару смерти, потім знову відновили її, і що кара смерти оборонятиме нас від злочинців, яких не можна перевиховати.

Противники смертної кари, відповідаючи на це, твердять, що смертний вирок не є засобом боротьби проти злочинів; що стейти, де скасовано смертну кару, не мають більшого числа злочинів; що завжди може трапитись, що помилково може бути засуджена невинна людина; що кара смерти є ніщо інше, як легальне вбивство і що всі наші зусилля мусять бути сконцентровані не на покаранні за злочин, але на усуненні причин злочинів і перевихованні злочинців.

Ті, які вважають смертну кару конечною, часто звертаються до „здорового глузду" — мовляв, люди бояться смерти, отже потенціяльний убивця боятиметься кари смерти. Вони кажуть також, що більшість запеклих злочинців не піддасться перевихованню. Більше того, судді під тиском громадської думки і так намагаються скоротити число смертних вироків. А чи ми можемо бути певні, що убивця, звільнений на слово чести, не вийде на волю і не вб'є знову?

Опозиція до смертної кари базується переважно на статистиці, психології, на моральних і релігійних засадах. Вказують теж на факти, що в стейтах, де скасовано смертну кару, число злочинів було нижче від пересічного. Наприклад, випадки атак на полісменів по 260 північних містах були численіші в стейтах із смертною карою, аніж у тих стейтах, де смертну кару скасовано. Дуже часто, кажуть вони, людина поповнюючи злочин у стані розпачу, несподіваного шалу або тимчасового божевілля, не думає про те, як її покарають.

Інші доводять, що кара здебільшого не ефективна, і що нелогічно думати, що коли перевиховання не вдалось, то злочинців взагалі не можна перевиховати, і що тут потрібна не помста — не око за око — а перевиховання розумне, науково обґрунтоване.

Американська Рада

Микола Миленко

„УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР" М. К. САДОВСЬКОГО

(Спогад)

(12)

Перед кінцем Служби Божої хор почав співати концерт. Присутні найбільше на це чекали. Протоєрей з іншими священиками і дияконом вийшов з вівтаря, щоб послухати і подивитись на диригента, бо хор співав не на хорах, а внизу на правім крилосі. Співали „Господи, услиши молитву мою". Як срібні дзвоники, лунали голоси Литвиненка і цілої сопранової партії, гримів бас Івлева, металевими тонами звучали голоси тенорів. Хор буквально зачарував слухачів. По скінченні Служби натовп на майдані ще довго не розходився, обмінюючись враженнями, які викликав у людей спів хору українського театру М. Садовського під мистецьким диригуванням О. Кошиця.

З приходом до театру О. Кошиця була поновлена улюблена глядачами фантастична опера „Вій" з її популярними співами і дуетами. О. Кошиць у першій дії „Вія" вставив старовинну бурсацьку псальму, виправив ритми всіх мелодій, надавши їм нове нюансування. Нові декорації намалював І. Бурачок. Сценічну поставу наново провів я. Також опери „Утоплену" і „Різдвяну ніч" переведено в тій інтерпретації, якої надав диригентський талант О. Кошиця, і це забезпечило їм великий успіх у глядачів.

На початку моїх споминів я нічого не сказав про гордість і красу українського театру, М. Заньковецьку. Зробив це тому, щоб прилучити її до другої великої і знаної особи, а головне довгі роки її нерозлучного партнера М. Садовського. Щоправда, багато про М. Заньковецьку я не скажу, бо працював разом з з нею в театрі лише два з половиною роки.

Це справді були два велетні — Садовський і Заньковецька. Гра їх, наприклад, у третій дії „Не так склалось, як жадалось", де вони одне одному докоряють у невірності, — це був направду концерт двох віртуозів. Їх геніяльна гра в другій дії „Бондарівни", коли М. Садовський грає на бандурі, співає і пританцьовує, а М. Заньковецька виявляє свою закоханість, чарувала своєю красою і стихійною силою. Високосценічну майстерність, незрівняний артизм виявляли вони в „Батьковій казці", „Житейському морі", „Богдані Хмельницькому" і ін. У п'єсі „Глитай або ж павук", в третій дії, коли артистка одержує неправдиву вістку, що її чоловік зрадив, і співає „Кругом греблі шумять верби, що я насадила" — буквально вся заля плакала.

В трагічних сценах М. Заньковецька справляла на глядачів незабутнє враження. Виходячи після таких сцен за лаштунки, вона, з очима ще повними сліз, починала крутитися і пританцьовувати. Читач, певно, запитає: як то може бути? На це я відповім хіба так: це є таємниця артистки, бо сама артистка на сцені, як людина, не плаче — плаче створений нею образ. А радість, яку вона виявляє за лаштунками, це радість з творчого успіху.

Сценічний діяпазон М. Заньковецької був надзвичайно широкий: починаючи від наївної дівчини, яка, крім діда й лісу, нічого не бачила, а при зустрічі з незнайомим соромиться на нього подивитись, від чистої, як кришталь, лагідної та правдивої дружини, веселої перекупки, танцюристки, жартівливої свахи на весіллі, палкої, як вогонь, ревнивої циганки, аж до трагічної героїні, що кінчає життя самогубством. Вона мала надзвичайно широку душу і була артисткою з ласки Божої. Багато в чому її творчий діяпазон сходився з діяпазоном М. Садовського.

Не раз чув я запити і сам собі ставив питання: чому ці два велетні, такі дорогі рідному театрові, не грали завжди разом? Це питання тяжко виснити, не зважаючи на те, що багато дечого чув я і спостерігав на власні очі, щоб можна було дати об'єктивне та правдиве пояснення. Тяжко вірити всьому тому, що говорилось, а ще тяжче взяти на себе ролю судді, щоб зважити, де правда, а де кривда, хто винен більше, а хто менше. До цього питання треба було підходити лише з психологічно - мистецького боку. Ці два великі мистці були покликані долею служити українському театрові, були закохані у створені ними сценічні образи, якими жили, в яких кохались, і своєю надзвичайною грою підносили у несвідомих громадян українську свідомість, спонукали їх до боротьби за відродження Української Держави.

Критик Суворін назвав М. Заньковецьку українською Дузе. В глибоких різноманітностях душ тої і другої було споріднення, але простота переживань, відсутність всякої театральности у М. Заньковецької відрізняли її від великої італійки. У Дузе було більше від мистецтва, у Заньковецької — менше мистецтва, зате більше від серця. М. Заньковецька — це була вся Україна з її скорботами і слізьми, з її чудовою наївністю, сумною й веселою піснею, з її кришталево - яскравою усмішкою, з сяючою радістю, з її невинною соромливістю, всім нам зрозумілою і близькою.

Про М. Садовського мушу ще сказати, що його роля як великого актора на тому не обмежувалась, його творчість була далеко ширша, був він надзвичайно талановитим режисером і театральним організатором. Як режисер, М. Садовський не користувався якоюсь системою, він був реаліст і матеріял для вказівок акторові брав із життя. Він завжди був у спілці з автором п'єси, яку підготовляв. Усі п'єси, які він режисерував або в яких сам виступав, знав напам'ять.

М. Садовський був обдарований ґеніяльною музичною пам'яттю. Не маючи жадної музичної освіти, він кожну мелодію нової пісні чи оперової пісні чи оперової партії, вистачило хормайстрові чи диригентові один раз йому програти — знав уже напам'ять. Він пам'ятав досконало всі музичні композиції до драм, мелодрам, оперет, опер, в яких брав участь. На пробах молодим акторам і акторкам наспівував пісні чи арії з почуттям і темпераментом, з характерністю і типовістю.

(Продовження буде)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

НАЙКРАЩА КНИЖКА РОКУ

Опублікована В-вом „Свобода" повість Івана Смолія „У Зеленому Підгір'ї зустріла прихильне прийняття і збоку широкої читацької громади і збоку рецензентів і критиків. Вона є однією із найбільш ходових книжок в цьому видавничому році і розходиться вона дуже добре по всіх книгарнях ЗДА і Канади. В деяких школах з українською мовою навчання вчителі поручають цю нову повість Івана Смолія для шкільної лектури учням.

Ширшу позитивну оцінку нової книжки Івана Смолія подав відомий український католицький критик Олександер Мох у своїй рецензії надрукованій у тижневику „Шлях" за 8 червня ц. р., п. н. „Дві книжки Івана Смолія". Обговоривши спершу книжку новель Івана Смолія „Зрада", Олександер Мох пише:

„Коли кинути оком на свіжу, весело - барвисту обкладинку повісти „У Зеленому Підгір'ї, то нею мистець-графік А. Климко дуже вміло підкреслив характер тієї книжки Смолія: барвиста, реалістична, сучасному читачеві зрозуміла і, мимо чорних тонів, жива, свіжо - зелена. Не така безнадійно сива, брудна, як ота повінь, що нас з усіх усюдів нашої новочасної літератури заливає. Не цинічна, не песимістична, не лібералістичнва, не претенсіональна. А що не попадає в „шррруммовий" настрій деяких ідеологій, ані в противний прихильників „великої" літератури, то тим дуже приємно очаровує читача, досі — ніде правди діти — до автора Смолія наставленого трохи нашорошено."

„. . . Умілим підкресленням і протиставленням жертви, з релігійних мотивів, українського священика матеріялістичному еґоїзмові москаля-большевика — автор надав своїй новій повісті моральних вартостей, які не тільки додають їй естетичних вальорів, але ще й творять із його книжки цінний виховний твір. Моральний підйом, яким кінчається, мимо „сумного" кінця, Смолієва повість, дає читачам усе таки нотки перемоги й оптимізму. Кінцеве навернення українки-комсомолки звучить величним гимном моральної перемоги: „Піднесена голова не схилиться... і немає в серці більше того гидкого почуття страху. Там тільки радість, незнана досі, неописана радість першої перемоги над собою. Палахке щастя визволеної людини." (191)".

„Багато допомагає ідейній насназі повісти ще й те, що автор, не будучи правовірним націоналістом, представив і темні характери повісти так, що з них визирає не саме тільки чортове, але й людське обличчя. Тим автор віддав більшу прислугу антибольшевицькій пропаґанді, аніж як би був дав самі чорно-білі постаті, як це в нас звичайно буває в „ідейних" повістях; людині легше повірити в фотографію, ніж в графіку, і знов же тут видно, яку велику користь приносить націоналізмові релігія саме тоді, коли він бере її до своїх послуг: апель до чисто людських сторінок душі аж ніяк не шкодить справжньому патріотизмові, навпаки поглиблює його і робить приступнішим людині, таким, що захоплює."

„Навернення комсомолки до ураїнського повстанського руху відбувається в повісті Смолія саме на тлі релігійного навернення. Повість Смолія накреслює психіку своїх героїв досить поверхотно — типічно. Повість на цьому для звичайного читача не тратить, навпаки стає почитніша, легше сприємлива. Зв'язкий стиль повісти Смолія нагадує начебто руку вправного американського редактора, який із 600 сторінок нудного клясичного роману вміє викроїти 200 сторінок цікавої для сучасного читача „сконденсованої новелі."

Дуже прихильну рецензійну згадку про повість „У Зеленому Підгір'ї" з визначенням її, як можливо найкращої у нашій літературі 1959 року дав орган очолюваного ВПреосвященним Митрополитом Іларіоном Українського наукового Богословського Товариства „Віра й Культура" в числі 7-ому за травень 1960 р., пишучи:

„Справді, Галичина безконечно терпіла ввесь останній час. Надія на вільну Україну була тут сильна й реальна. Та прийшли Совєти, „визволили" й створили соборну . . . катівню . . . Сильно, глибоко й переконливо написав І. Смолій цей найкращий свій твір. А маже й найкращий за цілий 1959 рік у нашій літературі".

Приналежність книжки І. Смолія до його „найкращого літературного дорібку" підкреслив і рецензент Л. С. в часописі „Народна Воля" за 14 квітня ц. р.

„Повість Смолія — пише згаданий рецензент — зв'язана з подіями найновіших часів, а саме з першою большевицькою окупацією Західньої України в роках 1939-1941. Терен акції і персонажі вибрав автор з тієї частини України, яку він знає найкраще, бо сам звідтіля походить, тобто з підгір'я зелених Карпат. Ця його повість належить тепер до його найкращого літературного дорібку... Вона є визначним вкладом в нашу повістеву літературу".

Високу літературну і виховну вартість твору І. Смолія, з'ясував М. Есче в довшій рецензії, надрукованій в журналі „Біблос" (ч. 5 за травень 1960), закінчуючи свою рецензію такими словами:

„Ми свідомо навели ці останні слова Зіни. Вони такі величні своїм змістом і правдою. Ці слова — це перемога автора і його твору! Це їх повторятимуть сучасники і нащадки українського народу! Ці слова, цей факт, що автор себе і саму дійсність збагнув і переміг і таке блискуче завершення ідеї свого твору вивершив — надають повісті високої літературної і фактично - виховної вартости. Ані один сучасний твір (усіх письменників, що порушували ту добу і ті проблеми) такої високоідейної і своїм завершенням розв'язки і правди не має".

Діждалася нова повість Івана Смолія теж й основного обговорення в рамках щотижневих пересилань „Нові книги з Заходу", що їх передає в Україну радіостанція Американського Комітету Визволення „Радіо Свобода". В обговоренні, переданому дня 22-го квітня ц. р., подано коротко біографію Івана Смолія та вичерпний зміст цілого твору й образ його героїні Зіни Онищенко. В обговоренні підкреслено, що основною проблемою, яку ставить у більшості своїх творів Іван Смолій: „це проблема самовизволення людини, внутрішньої перемоги української людини над зовнішнім ворогом". Закінчується обговорення зацитуванням останніх сторінок Смолієвої повісті, в яких подано опис цього внутрішнього визволення Ніни Онищенко, що, визнавши совєтську владу організованою владою розбою, іде з піднесеною головою на каторгу, сповнена палахким щастям визволеної людини.

ЛЮДИНА, ЩО ПОВНОГО ПІВ СТОРІЧЧЯ БУЛА СОЮЗОВИМ СЕКРЕТАРЕМ

На могилу бл. п. Петра Германа

Петро Герман

Ще не замовкли на добре похоронні дзвони, які відпроваджували на вічний супочинок одинадцять союзових секретарів, які в минулому році осиротили Батька-Союз, з між ними таких, відомих поза власні Відділи й міста, секретарів-піонерів, як Павло Барнич з Асторії, Лев Бачинський з Байону та останньо вже в 1960 році померлий Петро Занько з Сент Джозеф, Мізурі, аж ось знову загули вони зловісно, звіщаючи про смерть найстаршого в цілому УНСоюзі відділового секретаря, бл. п. Петра Германа, який повних п'ятдесят років був членом і невідмінним секретарем Братства св. Николая у Вілкес Бері, Пенсилвенійського стейту.

Покійний народився 29-го червня 1870 р. в Мостах Великих, Жовківського повіту, звідки в раннім 1904 р. вибрався на нове повне трудів життя до Америки. В 1909 р. він став членом УНСоюзу в його 99-ім Відділі і скоро після того став його постійним секретарем. На ділі був Покійний не тільки секретарем, але й будівничим того Відділу, який хоч і постав 1905 р., розвинувся в поважну громадську установу в своєму місті щойно з приходом до нього свого найбільше заслуженого члена і урядовця, бл. п. Петра Германа.

Коли Покійний вступав до УНСоюзу, то він ще не мав теперішньої назви. Був це ще Руський Народний Союз, а його орган виходив в двох мовах, українській й словацькій. На анкетнім листку Покійного є певною рукою написано, що він бажає собі української (руської) газети. Завдяки Петрові Германові й таким, як він піонерам союзового й громадського життя в Америці, скоро ця мовна проблема перестала існувати й само ім'я нашої інституції приняло свою нинішню назву.

П'ятдесят років — це великий час. Що й казати про п'ятдесят безперервних років громадської служби на одному й тому пості. Мало є таких наполегливих громадських робітників, не тільки в УНСоюзі, але й в усіх організаціях усіх націй, які з такою муравлиною впертістю виконували б свою громадську повинність. Ось у листі до Головної Канцелярії пише дочка Покійного, Катерина Лукач, також секретарка одного зі союзових Відділів: „Ще того самого дня, дві години перед смертю, Покійний писав звіт до УНСоюзу та рахував зібрані вкладки, щоб їх відіслати до Джерзі Сіті, але смерть не дала йому виконати цього останнього союзового обов'язку, бо треба було Богу духа віддати". Останніми словами Покійного були: „Вже приходить та година" — і прохання докінчити роботу за нього.

Покійний Петро Герман був відомим серед діячів всього УНСоюзу. Був делеґатом на вісьмох конвенціях підряд. Коли не взяв участи в останній, то тільки тому, що молодші від нього поїхали на конвенцію та підучувалися секретарського діла. Він був також талановитим організатором двох союзових Відділів чч. 157 і 282.

Бувши відданим працівником УНСоюзу, він вщепив пошану до цієї інституції всій своїй родині. Його син, бл. п. Григорій Герман, був, як всім відомо, довголітнім містопредсідником ,а потім головним секретарем УНСоюзу; його донька, згадана Катерина Лукач, досі виконує секретарські обов'язки 282 Відділу, з синова Анна Герман є під цю пору містопредсідницею УНСоюзу.

Залишив Петро Герман в справжнім смутку, крім згаданих членів своєї найближчої родини, ще сина Дмитра, вісім внуків і сім правнуків, які всі є членами УНСоюзу, та брата Григорія, який перебуває в Україні.

Поза вужчим кругом своєї родини та приятелів, залишив він також багатотисячну союзову сім'ю, яка з великим смутком відпровадила його на вічний супочинок і ще довго зберігатиме в своїй вдячній пам'яті того, що визначався такою стращенне рідкою серед українців чеснотою: постійністю, спертістю та незмінною відданістю своїй громаді й її найстаршій й найбільшій установі. Нехай це буде потіхою для Покійного і прикладом для тих, що схочуть піти його світлим шляхом. Але напевно найбільшою радістю Покійного там у засвітах буде те, що його дорогий Батько-Союз, який хоч є тільки на 24 років молодшим від нього, не підлягає людській індивідуальній долі й хоч вже літній, спираючись на праці Покійного та інших таких, як він, прямує вперед впевненим, молодечим кроком з надійним поглядом у своє майбутнє.

ДО ЗВ'ЯЗКІВ ОУН - БАНДЕРИ З НІМЕЦЬКИМ ВІЙСЬКОМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

мало політичної апробати. Одначе, члени куреня, якщо б поставилися неґативно, були б виарештувані й заслані в концтабори. Вони вибрали цей шлях із свідомістю, що зможуть використати сприятливі умовини, щоб включитися в визвольну боротьбу. З Білоруси в скорому часі був наладнаний зв'язок куреня з Проводом ОУН через тих членів куреня, які приїжджали на відпустки. Вони також були дуже помічні в налагодуванні внутрішнього організаційного зв'язку з теренами Волині, Київщини, Харківщини та Дніпропетровщини. Для документації вважаю, що вистачить навести один приклад цієї помочі. 25-го липня 1942 року загинув від куль Ґестапа на вулиці Києва провідник і організатор Київщини Дмитро Мирон (Орлик). Переведене слідство устійнило тих, що винні були в його смерті. Два старшини куреня, що були на відпустці, сот. Василь Сидор і пор. Ковальський, погодилися виїхати до Києва, щоб допомогти у слідстві й арештувати винних. В уніформах старшин німецької жандармерії вони придержали на вулиці підозрілого, що був у товаристві ґестапівця в цивільній одежі. Під час леґітимування, ґестапівець ставив спротив і жадав, щоб усі перейшли до будинку Ґестапо, що був недалеко, і справа вияснеться. Сидор і Ковальський поклали обох трупами і повернулися до куреня.

Весною 1943 року сот. Р. Шухевич одержав від Проводу ОУН інструкції, щоб курінь підготовився до переходу на Полісся, де має включитися в ряди УПА. Курінь повинен був забезпечити себе відповідною кількістю зброї та амуніції, харчів та виряду і, запланувавши маршруту, відірватися від німців. Роман Шухевич повідомив, що плян в основному приймає, але під час підготовки німці роззброїли курінь і почали ешелонами перевозити до Львова. Тут стрільців звільняли або вони розходилися самі, а старшин арештували. Частині з них, в тому числі й Р. Шухевичеві, вдалося втекти з поїзду при допомозі стрільців і старшин. В скорому часі 80% старшин і стрілецтва включилося в ряди УПА.

● **У Південно - африканському Союзі** продовжуються демонстрації проти расистської політики уряду Гендріка Верверда. В Йоганнісбурґу 200 студентів промаршували з прапорами і транспарентами під будинок головної в'язниці, домагаючись звільнення давно арештованих їхніх батьків. Поліція, відтискаючи студентів, арештувала з-посеред них шістьох юнаків.

Республіканська партія скомплектувала вже президію своєї конвенції

Вашингтон. — Під час засідання організаційного конвенційного комітету республіканської партії, що відбулося тут у четвер цього тижня, затверджено склад повної президії республіканської крайової конвенції, яка починається 25 липня ц. р. в Шикаґо. Згідно із дотеперішніми пропозиціями президію очолюватимуть конґресмени Чарлз А. Галлек, як постійний предсідник, конґресмен Волтер Г. Джад, як головний промовець і ґубернатор Західньої Вірджінії Сесіл Г. Ундервуд. Секретарем конвенції найменовано паню Елізабет Е. Геффелфінґер з Міннесоти і головою комісії партійної плятформи конґресмена Чарлза Г. Персі з Шикаґа і його заступником конґресмена Мелвіна В. Лейрда з Висконсину. У цьому складі більшість творять прихильники кандидатури Ніксона на Президента ЗДА. Зокрема дуже активно підтримує Ніксона конґресмен Галлек, що його вважають найбільш правдоподібним кандидатом на віцепрезидента. Конґресмен Джад має 61 рік і був обраний уже 9 разів до палати репрезентантів. Він один із дуже добрих промовців і має широке знання про Далекосхідні справи, особливо про Китай, де він працював довший час, як член медичної місії.

● **Пані Франклін Д. Рузвелт** заявила, що розбиття конференції на вершинах у Парижі спричинило таку ситуацію, яку міг би розв'язати тільки Адлей Е. Стівенсон із своєю „мудрістю, досвідом і зрілістю" політичного думання. Пані Рузвелт закликає сенатора Джана Ф. Кеннеді, який є замолодий на становище, щоб погодився бути кандидатом на віце - президента, бо кандидатом на президента повинен бути тільки Стівенсон.

†

В глибокому смутку повідомляємо Рідню, Приятелів та Знайомих, що в дні 31-го травня 1960 року відійшла від нас у Вічність, НАША НЕЗАБУТНЯ,

бл. п. Валентина СТАХУРА

б. артистка театру М. К. Садовського в Києві, театру Т-ва „Просвіта" в Ужгороді, професорка Театральної Школи і режисерка Країового Театру Підк. України в Ужгороді, активна учасниця в численних національних імпрезах на Підк. Україні, на еміграції та в Йонґставні, Огайо, членкиня багатьох українських Товариств та Відділу 348 УНСоюзу.

Похорон вібувся дня 4-го червня 1960 року в Йонґставн, Огайо.

З глибини серця дякуємо Всім за вислови співчуття та за так многі прояви любови і пошани до Дорогої Покійної, що було нам розрадою в нашім тяжкім горю.

В першій мірі дякуємо сердечно Всеч. о. І. Малащукові за відправлення Парастасів і Заупокійної Служби Божої, а Високопреп. о. Монс. Л. Адамякові за відпровадження Покійної на місце Вічного Спочинку.

Сердечно дякуємо ВП. Пані мґр. К. Жмуркевичовій та ВП. Панові М. Штиньові за їхні зворушливі надгробні промови, якими вони попрощали Покійну від місцевого Осередку СУМА, Відділу ОУА „Самопоміч" та від всього Українського Громадянства.

Сердечно дякуємо всім Організаціям та Приятелям за дари квітів на могилу Покійної та за дари на Служби Божі за її душу.

Сердечно дякуємо нашим Приятелям за несення домовини, за спів при церковних відправах, за авта під час Похорону, як також дякуємо сердечно Всім, що відвідали нашу Дорогу Покійну, взяли участь в Парастасах та в її Похороні.

Дякуємо сердечно також Похоронному Заведенню Шульц і Син за старанне переведення Похорону.

Всім Вам сердечне Спасибіг за це, а Ти, Найдорожча Валю, останеш нам на все в нашій вдячній пам'яті. Спи спокійно!

д-р РОМАН СТАХУРА — муж
ЄВГЕНІЯ ЧЕРКАСЕНКО — сестра
і Родина.

Увага! Увага!
ФИЛАДЕЛФІЯ й ОКОЛИЦЯ!
ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС-у
— влаштовує —
ПРОГУЛЯНКУ на СОЮЗІВКУ
25-го — 26-го червня 1960
Автобусом від'їзд з Филаделфії: год. 7:00 рано, 25-го червня, з-під будинку ЗУАДКомітету;
Автобусом від'їзд з Союзівки: год. 4:00 по полудні, 26-го червня.
На Союзівці передбачена ПРОГРАМА з участю:
п. Марії ЛИСЯК
і П-ва Оксани і Ярослава ПІНОТ-РУДАКЕВИЧ.
В СУБОТУ вечером — при оркестрі АМОР
ЗАБАВА
Зголошення на автобус із оплатою $ 8.00 від особи надсилати на адресу:
I. SKIRA
4813 N. 12th Street — Philadelphia 41, Pa.
Тел.: DA 9-6274
або через секретарів своїх Відділів.
Заповнювання автобусів буде по черзі зголошень, тому зголошуватись негайно, щоб не попасти в злишки.
Ідемо весело провести час на Союзівці.
ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ в ФИЛАДЕЛФІЇ

Увага! ШИКАГО й ОКОЛИЦІ! Увага!
Спілка Української Молоді Америки
ОСЕРЕДОК ім. М. ПАВЛУШКОВА
— влаштовує —
в неділю, 19-го червня 1960 р.
ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР
письменника МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА.
В ПРОГРАМІ:
ПЕРША ЧАСТИНА: оповідання, новелі, нариси, уривки з п'єс.
ДРУГА ЧАСТИНА: гуморески та гумористичні огляди.
АВДИТОРІЯ ДОМУ СУМА
2457 В. Шикаго Евеню.
ПОЧАТОК — в год. 6:00 веч.
Запрошуємо всіх на цей перший і одинокий в нашій Метрополії Літературний Вечір нашого відомого письменника-гумориста МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА.
УПРАВА

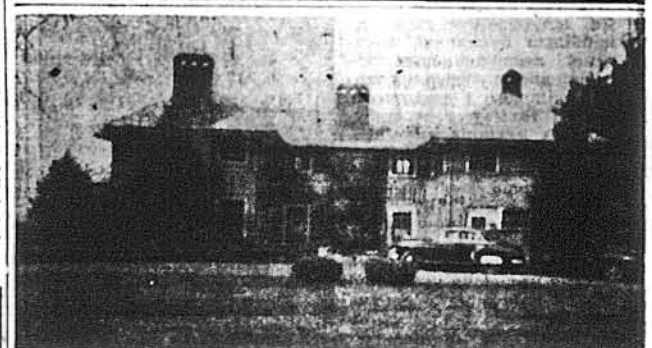

Відкриття Літнього Сезону
на ОСЕЛІ
УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ
в ҐЛЕН СПЕЙ, Н. Й.
В суботу, 18-го червня 1960 року
ВЕЧЕРОМ
ВЕЛИКА ЗАБАВА
у НОВОМУ ПАВІЛЬОНІ
при звуках повної оркестри БОГДАНА ГІРНЯКА
та
МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА
КОЖНОЇ СУБОТИ в сезоні,
без уваги на погоду. — в павільоні
ЗАБАВА і МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА
при звуках оркестри — БОГДАНА ГІРНЯКА.

Український Технічний Інститут
— влаштовує —
в суботу, 18-го червня ц. р.
в приміщенні ІНСТИТУТУ
712 Схід 9-та вулиця — в НЮ ЙОРКУ,
в год. 11:00 ранку
П'ЯТУ НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ
на якій зачитають свої доповіді наступні пп. Професори:
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ:
Проф. д-р О. Архімович: Природне районування України і розміщення сільсько-господарських культур;
Проф. д-р К. Кисілевський: Народня мова України (Критика праці Академії Наук УРСР в ділянці діялектологічного атласу).
СЕКЦІЯ ФІЗИЧНО-МАТЕМАТИЧНА:
Проф. д-р О. Андрушків: 1) Про детермінанти, що їх рядки творять аритметичну послідовність н-ступня та 2) Проблема імовірности в грах типу Крейпс;
Проф. д-р В. Калина: Принцип комплементарности в модерній фізиці;
Інж. Т. Новак: Рівнання маси фізичних тіл, що рухаються, Лоренца-Айнштайна і рівнання енерґії роботи — Нютона-Айнштайна.
СЕКЦІЯ С.-ГОСПОДАРСЬКИХ та ВЕТЕРИНАРНИХ НАУК:
Аст.-проф. Г. Гагарин: Про сортове схрещування в СРСР та гетерозис — с.-господарських рослин;
Проф. д-р І. Розгін та доц д-р Р. Барановський: Порівняльна схема ветеринарної експертизи м'яса в США і в Україні.
Проф. д-р І. Розгін та д-р Б. Ваврищук: Головні організаційні й технологічні принципи у продукуванні та застосуванні біо-препаратів в США та в Україні.
СЕКЦІЯ ГУМАНІТАРНИХ і ЕКОНОМІЧНИХ НАУК:
Аст.-проф. д-р О. Домбровський: Економічне значення античної України;
Проф. д-р Я. Рудницький: Походження назви слов'ян;
Проф. Г. Петриченко: Українська економіка в семирічному пляні.
ВХІД ВІЛЬНИЙ — ГОСТЯМ РАДІ.

International Soccer League
Площа ROOSEVELT STADIUM, Джерзі Сіті
ЧЕТВЕР, 16-го ЧЕРВНЯ Год. 8:30 веч.
Glenavon — Nice
(Ірляндія) (Франція)
СУБОТА, 18-го ЧЕРВНЯ Год. 6:30 веч.
Burnley — Nice
(Англія) (Франція)
СУБОТА, 18-го ЧЕРВНЯ Год. 8:30 веч.
N. Y. Americans — Kilmarnock
(ЗДА) (Шотляндія)

Книжка для пригадки!
Ваша книжечка з банковими ощадностями є книжкою, яка пригадує Вам кожний день заробітної праці. Заощаджуючи систематично частинку з своїх прибутків, Ви помагаєте списувати історію своїх життьових успіхів. Плянуйте мудро свою майбутність, правильно ощаджуючи у нашому банку.
НЕМА НІЧОГО КРАЩОГО НАД ГРОШІ У БАНКУ!
HUDSON COUNTY NATIONAL BANK
IN JERSEY CITY
Montgomery at Washington St.
• Jackson at Wilkinson Ave.
• Central Ave. near Bowers St.
• Pavonia Ave. at Grove St.
• 40 Journal Square
Відкрито:
• в ПОНЕДІЛОК вечором
IN BAYONNE
• Broadway at 23rd Street
IN GUTTENBERG
• 68th St. at Bergenline Ave.
IN HOBOKEN
• River at First St.
Відкрито:
• у П'ЯТНИЦЮ вечором
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Вже відкрито
ЛІТНІЙ СЕЗОН НА СОЮЗІВЦІ
на ОСЕЛІ УНСОЮЗУ, в ГОРАХ КЕТСКИЛ
в КЕРГОНКСОН, Ню Йорк
НОВИЙ
ВЕЛИКИЙ
КУПАЛЬНИЙ БАСЕЙН
— ГАРНІ ВІДНОВЛЕНІ КІМНАТИ —
— ЗНАМЕНИТА КУХНЯ —
ВІДПОВІДНІ КУЛЬТУРНІ та РОЗВАГОВІ ІМПРЕЗИ.
З уваги на великий рух в сезоні найкраще зарезервувати місце заздалегідь, виповняючи внизу формуляр (по-англійськи) та пересилаючи його на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N. Y.
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N. Y. — Telephone: 5641
Name ....
Address ....
Enclosed is reservation deposit $........ for ...... persons
1. .... 3. ....
2. .... 4. ....
Date of arrival .... Time..........
for .... weeks.

ПРАЦЯ
MALE or FEMALE

УКРАЇНСЬКА ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ „ДНІПРО"
— пошукує —
КУХАРЯ
або
КУХАРКУ,
обзнайомлених в українському та американському куховарстві.
Оферти слати на адресу:
DNIPRO CORP. Briggs-Hi-Way
Ellenville, N. Y.
Tel.: Ell 1070 — Ell 5W2

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

BUILDING SERVICE MATRONS
ДО НІЧНОГО ПРИБИРАННЯ,
у великих модерних бюрових будинках в Мангеттені. —

Платня — юнійна ставка — $ 1.57 на годину. Від 6-ої вечора до 12-ої ночі, від понеділка до п'ятниці. Якщо не маєте досвіду в чищенні — навчимо. Всі користі — шпиталь, операції, забезпечення на життя, пенсія й вакації.

Голоситись щоденно від 10:30 ранку. Принесіть це оголошення і останні рекомендації до:
20 East 27th Street
NEW YORK CITY

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

ПОРТЕРИ І ПРИБИРАЛЬНИЦІ
Праця від 11-ої ночі до 7:30 рано. Юнія, додаткові користі.
350 — Fifth Avenue
Empire State Bld,
Room 520

ПОТРІБНО
СУПЕРІНТЕНДЕНТА
632 E. 11th Street
New York
35 апартаментів, оливне огрівання. $50.00 місячно + 4 кімнати даром у партері.
PR 8-9267

МУЗИЧНІ ТВОРИ ОЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ.
Народні та історичні пісні на мішаний, чоловічий і жіночий хори.
Повне посмертне видання!
За три збірки ціна лише $3.50
Замовлення слати:
"SVOBODA"
P.O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ЗДА пропонують міжнародну конференцію для справ дипломатичного протоколу

Вашингтон. — Державний секретар Крістіян Гертер заявив, що ЗДА будуть заходитись біля скликання великої міжнародної конференції, яка встановила б нові закони дипломатичного протоколу, що звільнили б міністрів закордонних справ від їх теперішніх обов'язків брати особисто участь в безлічі міжнародних з'їздів та конференцій, як теж у куртуазійних відвідинах до прерізних чужих країн. Гертер покликався на історичний прецеденс із Віденським конгресом з 1815 року після Наполеонських воєн, коли-то, крім визначення нових державних кордонів, зібрані у Відні дипломати погодились щодо способу взаємин, що його міжнародна дипломатія тримається майже по нинішній день. Гертер звернув увагу, що з 414-х днів, які він перевів на становищі державного секретаря, 156 днів він мусів перевести поза Америкою, викликаючи за кожним разом поважні проблеми адміністраційного характеру. Гертер вимагав, щоб державний департамент мав вирішний голос в справах закордонної політики, чим натякнув на впливи, що їх мають на закорд. політику ЗДА Пентагон і Центральна розвідча агенція. Державний секретар висловив свої думки під час зізнань на Сенатській Підкомісії про машинерію крайової політики; головою цієї Підкомісії є сен. Генрі Джексон. Засідання Підкомісії було тайне і тому до публічного відома подано тільки частину її нарад.

У Тибеті відбулись нові бої китайських окупантів з партизанами

Ню Делі. — Із столиці Непалю Катманду наспіли досить докладні відомости про хвилю нового повстанського руху тибетців проти окупантських китайських комуністів. Впродовж 10-ох днів відбувались справжні криваві бої біля Шекару за 75 миль від гори Евересту в Гімаляях, причому повстанцям вдалося спершу наскочити й винищити комуно-китайську військову станицю на одному важливому комунікаційному відтинку. Комуністи спровадили сильну військову допомогу з Тінгрі, за сорок миль на південний захід від Шекару. Інша битва між китайськими окупантами і тибетцями відбулась біля місцевости Сака за 200 миль на північний захід від Шекару. Повстансько-партизанський рух в Тибеті посилився в останньому часі у зв'язку з розбудовою китайськими комуністами сіті шляхів в Тибеті у підступах до Індії, Непалю, Сікіму і Бутаму. Всі ці шляхи мають суто-стратегічне значення, як підготова до нових імперіялістично-агресивних походів комуністичного Китаю. Китайці насильно зганяють до тих важких робіт тибетців, які мусять працювати, як невільники серед жахливих умовин.

Крайовий Республіканський Комітет одноголосно підтримує Ніксона

Вашингтон. — Республіканський Крайовий Комітет одноголосно прийняв резолюцію на своїх зборах 10-го червня, в якій хвалить віце-президента Ричарда М. Ніксона на рівні з президентом Айзенгавером. Комітет не зважав на те, що віце - президент займає становище без виконного значення, і хвалив „провід Президента і віце-президента", немов би вони обидва були рівні щодо виконної сили своїх урядів. Комітет відзначив осяги обидвох політиків в ділянці безпеки країни, втримання світового миру, збільшення економіки країни, припинення інфляції і фінансової стабілізації. В резолюції висловлюється вдячність за їх провід і за ширину їхніх осягів та говориться про віру в те, що вони обидва будуть продовжувати свою політику і під час виборчої кампанії аж до виборів в листопаді цього року. Голова Комітету сенатор Трастон Б. Мортон заявив, що ця заява не є відповіддю на атаку губернатора Нелсона А. Рокефеллера на Ніксона і на політику уряду Айзенгавера, бо подібні заяви появилися вже в грудні 1959-го р. На думку сен. Мортона Комітет прийняв би був цю резолюцію навіть тоді, коли б губернатор Ню Йорку не був критикував Айзенгавера і Ніксона. Сен. Мортон сказав, що Рокефеллер був би кращим президентом, як якийнебудь із усіх демократичних кандидатів, але республіканці підтримують Ніксона як кандидата на президента.

Зі Спорту

МІЖНАРОДНА ФУТБОЛЬНА ЛІГА

КІЛМАРНОК — НІС 1:1 (1:0)

Ню Йорк, 8-го червня. — Одні з найкращих змагань в яких зустрінулися клюби з різними системами гри. Шотляндці, що були кращими в полі, не могли пробитися через оборонні лінії французів та дуже доброго воротаря Ніс Жоржа Ламія. Коли ж іде про красу футболу, то французи справді імпонували акціями зі швидкими подачами, але твердість, яка здавалась французам брутальністю, у шотляндців та рутина давали футболістам Британії перевагу. Для Кілмарнок ворота стрілив МекІнелі вже в сьомій хвилині гри, а вирівняння впало щойно в 15-ій хвилині другої півгри з карного удару Віктора Нюренберґа. Ця нерішена залишила дальше найсильнішим претендентом на чемпіона шотляндців. Глядачів на змаганнях було 12,881.

Н. Й. АМЕРІКЕНС — БАЄРН 2:1 (0:0)

Джерзі Сити, 9-го червня. — Команда американців виступила до цих змагань в ослабленому складі без контуженого М. Ноги, та зі запасним воротарем. Не зважаючи на це, американці заграли не тільки гарно в дефензиві, яка зовсім паралізувала наступи німців, але і в лінії нападу, де вперше виступив з успіхом змагун „Тризуба" О. Ілай. Німецькі оборонні лінії були досить слабі так, що напад американців мав багато підворітних нагод підвищити вислід. Загальна думка була, що в нападі бракувало доброго стрільця М. Ноги. Тоді, коли в полі не можна було вирішити, хто має більше з гри, то рахунок стрілових нагод та корнерів був в користь американців. Другий змагун „Тризуба" — Санчез не вив'язався зі свого завдання вповні.

Ворота для Баєрн стрілив Г. Зібер в 47-ій хвилині гри, а вирівняння і переможні ворота впали з карних ударів, стрільцем яких був Віней. Вислід змагань міг бути багато вищий в користь американців, числячи по відданих стрілах на ворота, проте один з карних ударів може і був подиктований суддею надто поспішно. Глядачів на цих змаганнях в Джерзі Сити було знову дуже мало, бо тільки 1,750.

Стан показника М. Ф. Ліґи з 10-го червня:

	точок	воріт
1. Кілмарнок	7:1	8:2
2. Бирнлі	3:3	6:5
3. Амерікенс	3:3	6:9
4. Баєрн	3:7	7:10
5. Ніс	2:2	3:3
6. Гленавон	2:4	5:6

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ М. Ф. ЛІҐИ:

ЧЕТВЕР, 16 червня. — 8.30 — Ніс (Франція) — Гленавон (Ірляндія) на Стадіоні Рузвелта в Джерзі Ситі.

НЕДІЛЯ, 19 червня. — год. 2.30 — Бирнлі (Англія) — Ніс (Франція) — год. 4.30 Кілмарнок (Шотляндія) — — Н. Й. Амерікенс на Стадіоні Рузвелта в Джерзі Ситі.

Сенатська комісія збільшила оборонний бюджет на більйон долярів

Вашингтон. — Сенатська підкомісія видатків запроектувала збільшити видатки на оборону країни на один більйон долярів понад ту суму, яку був запропонував уряд президента Айзенгавера в сумі 39,300,000,00 долярів. В цьому збільшенні оборонного бюджету на рік, який починається 1-го липня ц. р., є 360 мільйонів долярів на бомбовики типу Б-70, які летять із швидкістю більшою від звуку. Є в новому бюджеті і дол. 294,500,000 на протилетунські ракети „Бомарк", які скреслила була Палата Репрезентантів, і тепер додали на цю ціль дальших 75 мільйонів дол. Голова цієї підкомісії сенатор-демократ Денніс Шаве передбачає, що повна комісія в п'ятницю 10 червня затвердить це збільшення видатків на оборону. Шеф штабу летунства генерал Томас Д. Вайт ще взимі вимагав збільшити видатки на бомбовики Б-70, але Президент зменшив був його програму. Тепер, після випадку з „У-2" генерал Вайт повторив свій давніший проєкт.

Тількищо появилась У ВИДАВНИЦТВІ „СВОБОДА" нова повість ІВАНА СМОЛІЯ:
„У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'Ї"

Коли змова найбільш кровожадних в історії диктаторів Гітлера і Сталіна в 1939 році викликала другу світову війну, то вже від гуку перших її пострілів задрижали й почали валитися державні кордони і системи, відкриваючи шлях до найбільш бурхливої, насиченої несподіванками зустрічі двох суперечних світів: східнього і західнього. Перша така зустріч відбулася на західніх українських землях, і на її тлі, в обрамуванні незрівняних своєю красою українських Карпат, Іван Смолій, у своїй новій повісті „У зеленому Підгір'ї", розвиває акцію повісти, вправною рукою мистця малюючи хвилюючі образи найглибших людських переживань та колізій. Це — перший мистецький реалістичний твір про зустріч двох, ворожою рукою поділених, рідних, українських світів з їхніми суперечностями і пристрастями, що розпалюються довкола одвічних людських прагнень: правди і волі. Глибокі проблеми життя і боротьби у грізній воєнній добі і перемога добра та краси, представлені мистецькими образами в цій книжці, дадуть справжню насолоду і принесуть безсумнівну користь кожному, хто її прочитає.

Книжка має 190 сторінок друку та в мистецькій кольоровій обкладинці.
Ціна — $ 2.50
Замовляти у В-ві:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

НАВІТЬ НАЙБІЛЬШЕ ХВОРІ НЕ ПОВИННІ ТРАТИТИ НАДІЇ
Моя ціль помагати хворим відзискати здоров'я природною методою.

Дорогий Пане Докторе Міллер!

Ще й цією дорогою хочу Вам зложити мою найщирішу подяку за Вашу старанну працю і поміч.

Як я вже Вам представляла, хворіла я довший час, будучи ще в Німеччині, а опісля й тут, на цій вільній землі, однак не могла найти помочі.

На підставі рекомендацій одних знайомих, я рішилася, щоб оминути операції (каміння жовчеве), на останній свій крок рятунку, а саме звернутися таки до Вас та шукати у Вас помочі. І мої сподівання мене не завели. Ваші природні методи та научні вказівки і поради, яких я докладно придержувалася, привернули мені здоров'я та охоту до життя. Правда, це забрало часу і коштів (доїздила з Филаделфії до Нюарку від початку липня до кінця грудня), але здоров'я, яким тішуся тепер варте тих коштів і трудів й за це хай Бог береже Вас в довгім здоров'ю.

Ваша вдячна пацієнтка
Katherine MUELLER
Philadelphia, Pa.
Philadelphia, Jan. 17, 1960.

Шановний Пане Д-ре Міллер!

Словами тяжко висказати мою вдячність за поміч Вашу для мене. Природня метода Ваша привернула мені здоров'я і силу. Як Вам вже відомо терпіла я десять місяців внаслідок болючої інфекції. Всі пробували мені помогти, але даремно. По 6 тижнях точного лікування почуваю себе здоровшою й сильнішою, як перед тим. Крім цього, я хворіла на цукрицю і цю страшну хворобу я, завдяки Вашій опіці і вказівкам Вашим, поборола і за це Вам також складаю якнайщирішу подяку. Бажала б, щоб й інші хворі довідалися про цей мій лист і могли скористати з Вашої цінної методи.

Wilma Gyza — New York 28, N. Y.

Шановний Пане Д-ре Міллер!

Почуваюся до милого обов'язку зложити Вам якнайщирішу подяку за вилікування мене з дуже тяжких недомагань. Від часу мого прибуття до Америки, то є від вересня 1949 р. хворіла я на дивний і постійний біль голови й тому не могла я ані працювати, ані виконувати якслід домашнє зайняття. 4 повні роки шукала я помочі, однак не знайшла, бо мене ліковано на „зміну жіночого життя", а д-р Міллер, ствердивши у мене три ушкодження в хребті і недомагання шлунка, взяв мене під свою опіку, і своєю методою привернув мені здоров'я. Тепер я вповні здорова, і раджу хворим удаватися про пораду до д-ра Міллера. Погоджуюся подати цей мій лист до публічного відома.

Otylia Turzanska — Williamsport, Pa.

Дорогий Д-ре Міллер:

На поручення Катерини й Емілії Гіллер з Розендале, Н. Й., які з великим одушевленням розказували мені про поміч, яку вони одержали від Вас, рішилася я звернутись також до Вас про поміч. З вдячності за чудесне, що так скажу, принесення мені помочі Вашою методою, уважаю за свій обов'язок засвідчити цим листом, що Ви робите велике діло для тих осіб, яких терпіння, як у мене видавалося безнадійними. Бракує мені слів, висказати ці муки і терпіння, що я їх часто переходила, не маючи змоги виконувати жадної домашньої праці, а часто була й прикована цілими днями до ліжка. Тому Дорогий Д-ре Міллер, можете цей мій лист, якщо хочете, проголосити у пресі. Я в щоденних моїх молитвах прошу Всевишнього, щоб благодарив Вас довгим життям, щоб Ви могли помагати і багатьом іншим, так, як Ви мені помогли. Для мене і моєї родини було це, прямо, чудом.

Коли прийдете до бюра Д-ра Міллера, попросіть Його, щоб Вам показав мої листи, в яких я описувала йому мої недомагання.

Дуже радо потверджу ці факти телефонічно, або листовно.

Mrs. E. Mazerolas
Kingston, N. Y.

Otto Rothschild

Дорогий Д-ре Міллер:

Бажаю, разом із моїм братом, висказати Вам вдячність за велику поміч для нас.

Я звертався до багатьох, однак без будь-яких вислідів, та почав вже втрачати надію в можливість поправи мого стану здоров'я.

За порадою мого брата, я піддався Вашій опіці і в короткому часі уступили мої завороти голови й високе тиснення крови.

Це сталося завдяки Вашим вказівкам, яких я точно придержувався. Бажаю переконати всіх, без огляду на їхнє недомагання, щоб не гаяли часу, але удалися до Д-ра Міллера, а він напевно поможе.

Ціллю знову мого листа, не лише висказати Вам, Д-ре Міллер, мою подяку за поміч, але й звернути увагу терплячим, щоб й вони відзискали здоров'я природним способом, без ліків і операцій.

Walter Rothschild

Чотири роки терпів я страшні болі в крижах, які спричиняли цілковиту безсонність. Я втратив був терпеливість і надію на краще. Кожний, до кого я звернувся з моїми болями, радив мені ОПЕРАЦІЮ хребетного стовпа і вставлення там срібної плитки. Боявся я цього кроку, тим більше, що це грозило мені втратою праці на один довгий рік.

Удався я до Д-ра Міллера, який по докладному провіренні мого стану, взяв мене під свою опіку. По короткому часі почув я різницю у моєму стані здоров'я, а по кількох тижнях Д-р Міллер своєю методою лічення привернув мені охоту до життя. Почуваю себе, як новонароджена людина, добре сплю та працюю, не відчуваючи найменшого болю.

З огляду на корисний спосіб лікування, я поручив Д-ра Міллера своїм знайомим і рідні, які осягнули також поправу здоров'я.

Walter & Otto Rothshild — Glen Rock, N. J.

Шановний Д-ре Міллер!

Ціль мого листа-подяки є не лише висказати Вам мою вдячність, але щоб хворим і терплячим привернути надію на відзискання здоров'я Вашою природньою методою та Вашою подивугідною технікою, вказівками й порадами.

Сильні болі крижей, страшні болі голови та нервів викликали у мене цілковиту безсонність, а вслід за тим, відібрали мені охоту жити.

Втративши надію, я рішив ще звернутися до Вас. Після двох тижнів Вашої опіки над мною, стан мій значно поправився, так що я міг вже спати, а кілька тижнів пізніше, я став знову людиною нормальною і здоровою.

За це вдячність моя буде для Вас по всі часи.

Johann Armer
New Brunswick, N. J.
12-го січня 1960

Високоповажаний Пане Д-ре Міллер!

Від довшого часу терпіла я на страшні ревматичні болі, які з кожним днем побільшувалися, так що не могла навіть й своєї домашньої роботи виконувати. Ноги прямо відмовляли мені послуху. У своїй безнадійності довідалася я про Вас і рішила ще у Вас шукати побочі.

Ці мої, добровільно зі щирого серця, написані рядки хай будуть для Вас великою моєю подякою за цю неоціненну працю і поміч для мене.

З великою вдячністю
Mrs. M. Zaykowska
Irvington, N. J.

Шановний Д-ре Міллер!

Цією дорогою хочу подякувати Вам за чародійне прямо лікування, завдяки якому я повернув до здоров'я. Довгі роки я шукав всюди помочі, але без успіху. Щоб усунути болі голови і випадків втрати притомности, я піддався операції, яка малощо не покінчилася смертю. Зворотною точкою у моєму положенні був Ваш клич: „Хворі, не тратьте надії" І вже по короткому часі Вашої опіки, я відчув велику полегшу у стані мого здоров'я.

За цю Вашу працю і поміч для мене, буду Вам вдячний ціле життя і кожному хворому буду Вас поручати.

Isidor Cantor
Bronx 57, N. Y.
10-го січня 1960

Неможливо проголосити всі листи моїх пацієнтів, які складають подяку за опіку і добрі вислідн в їх недомаганнях. Подяки ці від мужчин і жінок, що терпіли на різні недомагання.
ЛИСТИ ЦІ ПОКАЖЕТЬСЯ ВСІМ ЗАІНТЕРЕСОВАНИМ НА ЇХ БАЖАННЯ В МОЄМУ ОФІСІ.

Dr. Joseph MILLER, D.C., Ph.C.
790 BROAD STREET, NEWARK, N. J.
Tel.: MItchell 2-0773
Години прийнять: ЩОДЕННО — від год. 9:00 рано до год. 7:00 вечора
в НЕДІЛІ І СВЯТА — by Appointment ONLY

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
Чи Ви маєте всі найновіші ПЛАТІВКИ „АРКИ"?
Жадайте дарового каталогу.

BUSINESS OPPORTUNITY

ГРОСЕРНЯ на ПРОДАЖ
426 East 73rd Street
MANHATTAN, N. Y.
3 кімн. мешкання, дешевий рент. Заінтересованих проситься голоситись на вище подану адресу.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ДОКИ ГУМЕННОЇ
„ВЕЛИКЕ ЦАБЕ"
що знайомить із життям давніх предків українського народу.
Понад 300 ілюстрацій. Стор. 160.
ЦІНА $ 2.50
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
—: зладив :—
ОЛЕКСАНДЕР ПАНЕНКО
Це підручник для середніх шкіл і для самоосвіти.
— Ціна $2.00 —
Замовляйте у:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

ЮНАЦТВО В ОБОРОНІ РІДНОЇ ЗЕМЛІ
Спогади про участь української молоді у визвольних змаганнях 1918-1920.
Зібрав матеріяли та впорядкував Володимир ТАТОМИР.
Стор. 164 Ціна: $ 2.00
Замовлення і належність слати на адресу:
СВОБОДА
81-83 Grand Street
Jersey City, N. J.

„НЕЗАБУДЬКИ"
Нова, багатоілюстрована збірка віршів для молоді
Іванни САВИЦЬКОЇ
Вірші з тематикою:
⊙ ПАТРІОТИЧНОЮ
⊙ РЕЛІГІЙНОЮ
⊙ ВЕСНЯНОЮ
⊙ ЛІТНЬОЮ ОСІННЮ
⊙ та ЗИМОВОЮ
Прекрасне видання
в твердій оправі: $ 2.50
брошуроване: $ 2.00
SVOBODA
81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N. J.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна й найкраща
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура
Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 4469. Королева догадується правди.

Рімю вказав на Тарзана. — Я взяв до неволі 15 здібних в'язнів, а також одного сильного мужчину великана... І це зробив я внаслідок моєї льояльности...

Але королева Ліра зрозуміла правду. — Досить, ти брехлива гієно... А що є з дівчиною?..

Рімю затримався на її виклик. Тепер! Тепер настав час діяти!